

Bijzonder kenmerk (algemeen)

Opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs kunnen zich profileren door het aanvragen van een bijzonder kenmerk. Een panel van deskundigen beoordeelt het bijzondere kenmerk zelfstandig of bij de beoordeling van een bestaande of nieuwe opleiding. Vervolgens neemt de NVAO een besluit over het al dan niet toekennen van het kenmerk.

ALGEMENE INFORMATIE

De beoordeling van bijzondere kenmerken op opleidingsniveau is opgenomen in het accreditatiestelsel, omdat deze kunnen bijdragen aan de nationale en internationale profilering van opleidingen in het hoger onderwijs. Bijzondere kenmerken bieden opleidingen de mogelijkheid zich te profileren op aspecten die niet direct gerelateerd zijn aan het niveau van de opleiding, maar bijvoorbeeld te maken hebben met de oriëntatie, specifieke doelstellingen of met het residentiële karakter.

Specifieke bijzondere kenmerken kunnen worden toegekend voor:

- duurzaam hoger onderwijs (SHE beoordelingskader, Hobéon)
- internationalisering (CeQuint, ECA)
- kleinschalig en intensief onderwijs (BKKI)
- ondernemen

Dit zijn bestaande bijzondere kenmerken waarvoor de opleiding niet eerst een verzoek hoeft te doen aan de NVAO of het bijzondere kenmerk binnen de competenties van de NVAO valt (ontvankelijkheid).

Voor de beoordeling van deze kenmerken zijn specifieke kaders opgesteld door de NVAO (BKKI, ondernemen) of externe partijen (internationalisering, duurzaam hoger onderwijs). Bij het bijzonder kenmerk duurzaam hoger onderwijs kiest de opleiding bij voorkeur voor het SHE beoordelingskader, indien dat niet gewenst is maakt zij gebruik van het algemene NVAO kader (Nadere uitwerking Bijzondere kenmerken).

Daarnaast kunnen opleidingen een ander bijzonder kenmerk aanvragen. Opleidingen vragen de NVAO eerst of het bijzondere kenmerk binnen de competenties van de NVAO valt (ontvankelijkheid). Indien de NVAO instemt hanteert het panel bij de beoordeling de Nadere uitwerking Bijzondere kenmerken van de NVAO.

Een panel van onafhankelijke deskundigen beoordeelt het bijzonder kenmerk bij de reguliere beoordeling van een bestaande of nieuwe opleiding of op een ander moment. Wanneer de NVAO positief besluit over de toekenning van een bijzonder kenmerk, wordt het kenmerk opgenomen in het accreditatiebesluit. Wanneer de opleiding het kenmerk wil behouden, wordt het bijzondere kenmerk opnieuw beoordeeld bij de eerstvolgende visitatie.

STAPPENPLAN

1

STAP 1: INFORMEREN NVAO

De instelling dient de NVAO voorafgaand aan de beoordeling van een bijzonder kenmerk schriftelijk verzoeken een uitspraak te doen of het bijzonder...

De instelling dient de NVAO voorafgaand aan de beoordeling van een bijzonder kenmerk schriftelijk verzoeken een uitspraak te doen of het bijzonder kenmerk binnen de competenties van de NVAO valt (behalve bij de bijzondere

kenmerken duurzaam hoger onderwijs, internationalisering, kleinschalig en intensief onderwijs en ondernemen). De instelling beschrijft wat het bijzonder kenmerk inhoudt en welke standaarden zij relevant acht. De NVAO beoordeelt dan – voorafgaand aan de procedure – of zij een uitspraak kán doen over het betreffende bijzonder kenmerk (ontvankelijkheid). Indien de NVAO stelt dat de aanvraag voor het specifieke bijzonder kenmerk niet ontvankelijk is, voorkomt de instelling dat zij een procedure start voor een bijzonder kenmerk waarover de NVAO geen uitspraak kan doen.

2

STAP 2: ZELFEVALUATIEDOSSIER

De instelling beschrijft in een zelfevaluatie dossier hoe de opleiding voldoet aan de criteria van het geldende kader voor het bijzondere kenmerk. H...

De instelling beschrijft in een zelfevaluatie dossier hoe de opleiding voldoet aan de criteria van het geldende kader voor het bijzondere kenmerk. Het dossier volgt de richtlijnen van ditzelfde kader. Het dossier kan worden gecombineerd met het informatiedossier voor de accreditatie van nieuwe opleiding of de zelfevaluatie voor de accreditatie van een bestaande opleiding.

3

STAP 3: PANELSAMENSTELLING

Een panel van onafhankelijke deskundigen beoordeelt de aanvraag voor het bijzondere kenmerk. Afhankelijk van het moment van beoordeling stelt de NV...

Een panel van onafhankelijke deskundigen beoordeelt de aanvraag voor het bijzondere kenmerk. Afhankelijk van het moment van beoordeling stelt de NVAO het panel samen (in geval van een combinatie met een toets nieuwe opleiding) of stelt de opleiding zelf het panel samen (in geval van een combinatie met een visitatie of een tussentijdse beoordeling of een zelfstandige beoordeling). In het panel dient voldoende expertise aanwezig te zijn met betrekking tot het onderwerp van het bijzondere kenmerk.

4

STAP 4: LOCATIEBEZOEK

Een locatiebezoek maakt altijd deel uit van de beoordeling van een bijzonder kenmerk. Tijdens het locatiebezoek spreekt het panel met de verschille...

Een locatiebezoek maakt altijd deel uit van de beoordeling van een bijzonder kenmerk. Tijdens het locatiebezoek spreekt het panel met de verschillende partijen die zijn betrokken bij de opleiding. Panel en opleiding maken samen afspraken over de invulling van het locatiebezoek, conform het algemene beoordelingskader van de NVAO.

5

STAP 5: OORDEELSVORMING

Het panel spreekt een oordeel uit over alle criteria voor het bijzonder kenmerk. In de oordeelsvorming hanteert het panel beslisregels die staan be...

Het panel spreekt een oordeel uit over alle criteria voor het bijzonder kenmerk. In de oordeelsvorming hanteert het panel beslisregels die staan beschreven in het geldende kader voor het bijzonder kenmerk. Het panel onderbouwt zijn oordeel in een adviesrapport. Wanneer de beoordeling van een bijzonder kenmerk wordt gecombineerd met een accreditatieprocedure van een bestaande of nieuwe opleiding, kan het panel de accreditatiebeoordeling en de beoordeling van het bijzonder kenmerk samenvoegen in één adviesrapport waarbij de beoordeling van het bijzondere kenmerk wel een eigenstandig onderdeel moet zijn.

6

STAP 6: AANVRAAG INDIENEN EN BESLUITVORMING NVAO

De opleiding dient het rapport in bij de NVAO. De opleiding vermeldt in de aanvraag dat zij een bijzonder kenmerk aanvraagt. Vervolgens besluit de ...

De opleiding dient het rapport in bij de NVAO. De opleiding vermeldt in de aanvraag dat zij een bijzonder kenmerk aanvraagt. Vervolgens besluit de NVAO over de toekenning van het bijzonder kenmerk. De NVAO publiceert haar besluit en het adviesrapport van het panel. De instelling kan bezwaar maken tegen het besluit van de NVAO.

TARIEVEN

In 2025 bedragen de kosten voor verlengen van een bijzonder kenmerk 1.000 euro. De kosten voor een separate beoordeling van een bijzonder kenmerk zijn beschreven op de desbetreffende webpagina's.

VEELGESTELDE VRAGEN

Kan een opleiding de beoordeling van een bijzonder kenmerk combineren met een opleidingsbeoordeling?

Ja, dat kan. De beoordelingsprocedure van een bijzonder kenmerk kan gecombineerd worden met een toets nieuwe opleiding of een visitatie. Het is ook mogelijk het bijzonder kenmerk apart te laten beoordelen; hieraan zijn extra kosten verbonden.

Heeft een ITK invloed op de beoordelingsprocedure van een bijzonder kenmerk?

Voor de beoordeling van een bijzonder kenmerk is het niet van belang of een instelling beschikt over een positieve ITK of niet. Het panel hanteert de criteria en richtlijnen die gelden voor het specifieke bijzondere kenmerk dat de opleiding wil aanvragen.

Welke bijzondere kenmerken kan een opleiding aanvragen?

De NVAO kent vier specifieke bijzondere kenmerken, namelijk kleinschalig en intensief onderwijs (BKKI), ondernemen, internationalisering (CeQulnt), en duurzaam hoger onderwijs. Deze kenmerken hebben hun eigen kaders en procedures. Daarnaast kunnen opleidingen een eigen bijzonder kenmerk aandragen. In dat geval hanteert het panel bij de beoordeling de Nadere uitwerking Bijzondere kenmerken van de NVAO.

Wij gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze website voor de bezoeker beter werkt. Daarnaast gebruiken wij o.a. cookies voor onze webstatistieken.

Accepteer alle cookies

[Instellingen](#)

Accepteer alle cookies

Maak een selectie

Strikt noodzakelijke cookies

Performance Cookies

Opslaan [Meer informatie](#)